

Ústav slavistických a východoevropských studií
Filozofické fakulty UK v Praze
Velvyslanectví Republiky Slovinsko v Praze
Národní knihovna ČR – Slovanská knihovna

JAN VÁCLAV LEGO

(1833–1906)

Sborník příspěvků z kolokvia o česko-slovinských kulturních
stycích, které se konalo k uctění 170. výročí narození
významného propagátora česko-slovinské vzájemnosti
23. října 2003 v Praze

Praha 2005

KATALOGIZACE V KNIZE - NÁRODNÍ KNIHOVNA ČR

Jan Václav Lego (1833-1906) (2003 : Praha, Česko)

Jan Václav Lego (1833–1906) : sborník příspěvků z kolokvia o česko-slovinských kulturních stycích, které se konalo k uctění 170. výročí narození významného propagátora česko-slovinské vzájemnosti 23. října 2003 v Praze / Ústav slavistických a východoevropských studií Filozofické fakulty UK v Praze, Velvyslanectví Republiky Slovinsko v Praze, Slovanská knihovna při Národní knihovně ČR ; [sestavily Jasna Honzak Jahič a Milada K. Nedvědová]. – 1. vyd. – Praha : Národní knihovna ČR – Slovanská knihovna, 2005. – 89 s. – (Publikace Slovanské knihovny ; 42)
ISBN 80-7050-452-8

[80(=16)+908(4)]-051 * 80(=16)+908(4) * 316.72/.75 * (437.3) * (497.4)

- Lego, Jan V., 1833-1906
- slavisté – Česko – stol. 19.–20.
- slavistika – Česko – stol. 19.–20.
- slavistika – Slovinsko – stol. 19.–20.
- Česko – kulturní vztahy
- Slovinsko – kulturní vztahy
- sborníky konferencí

80 - Filologie

© Národní knihovna ČR, 2005

ISBN 80-7050-452-8

Úvod

Český publicista Jan Václav Lego (14. 9. 1833 Zbiroh u Plzně – 16. 10. 1906 Praha) působil ve svých dvou životních prostředích – slovinském a českém – která téměř půl století sbližoval, spojoval a šířil v nich slovinský a český jazyk, literaturu a kulturu. 170. výročí jeho narození poskytlo pražským slovenistům dobrou příležitost připravit odborné kolokvium na paměť J. V. Lega a jeho díla. Příspěvky pedagogů a studentů Ústavu slavistických a východoevropských studií Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze představené na odborném setkání v Praze 23. 10. 2003 jsou shrnuty v předkládaném sborníku.

Kulaté výročí Jana V. Lega bylo vhodným podnětem pro pražské odborné setkání, což dokazuje obsahová rozmanitost příspěvků, typologicky řazených do tří skupin. Legovo široce rozvětvené kontaktní působení – publicista píšící do slovinských a českých časopisů, autor slovinských hesel v Riegrově a Ottově slovníku naučném, propagátor Slovinska mezi Čechy, jeho zeměpisných zvláštností a přírodních krás, historie, kultury a tvůrců, organizátor výletů Slovinců do Prahy a do Čech, učitel češtiny v Terstu a slovinštiny v Praze, dlouholetý korespondent se slovinskými kulturními pracovníky, mezi něž patřil také lublaňský primátor Ivan Hribar, básníci S. Gregorčič a A. Aškerc i lexikograf Maks Pleteršnik – podnítilo úvahy o obsahu a významu slovinsko-českých kulturních styků v průběhu doby. Tyto styky charakterizuje tradice, neboť sahají až do středověku, kontinuita v čase a značná obsahová rozmanitost, kromě jazyka, literatury, kultury a umění také sociologie a politika.

Další do sborníku zahrnuté referáty se snažily oživit, představit a zhodnotit úsek Legova působení, oněch nevelkých, ale vytrvalých a nadšených kroků slovanské vzájemnosti. Pedagogická a organizační činnost je zachycena v příspěvcích, které se věnují Legově výuce češtiny v slovinské čítárně v Terstu, první slovinské čítárně, kterou Lego, tehdy žijící v Terstu, pomáhal založit (1861). V souvislosti s Legovou výukou slovinštiny v Praze je zdůrazněn fakt, že byl také autorem učebnice slovinského jazyka pro česky mluvící adresáty (*Mluvnice jazyka slovinského*, 1888, 1893), o níž je rovněž detailně pojednáno. V oblasti kulturologie je zdůrazněno Legovo informování slovinské strany o české kultuře, literatuře a tvůrcích, což je patr-

né z Legovy bohaté korespondence s řadou slovinských protějšků. Mezi uveřejněnými příspěvky tohoto druhu bohužel chybí referát, ač na odborném kolokviu přednesený, který charakterizuje Legovu turistickou příručku (*Průvodce po Slovinsku*, 1887), což je první účelově populárně naučný text, který představuje slovinské zeměpisné zvláštnosti a přírodní krásy.

Ve třetí skupině jsou příspěvky, které svým obsahem a zveřejněním znamenají nový stupeň v slovinsko-českých kulturních stycích; referáty jsou materiálově důkladné a věrohodné, bezprostřední, avšak zbavené emocionality, a jsou, zdůrazňují, kritické. Publikované příspěvky jsou jak odrazem doby, v níž žijeme – doby transformace, evropského sjednocování a globalizace, tak také novými možnostmi pro prohloubené studium, poznávání a osvojování si slovinského a českého jazyka, literatury a kultury v naší současnosti.

Přeložila M. K. Nedvěďová

Obsah

Uvod Jan Lego –pomembna osebnost medsebojnih slovensko-čeških kulturnih stikov.....	3
Úvod Jan Lego – významná osobnost vzájemných slovinsko-českých kulturních styků	5
Jasna Honzak Jahič: Slovensko-češki kulturni stiki. Ob stosedemdesetletnici rojstva Jana V. Lega	7
Alenka JensterleDoležalová: Podobe slovenske književnosti v češki kulturi 19. stoletja.....	24
Borut Kabjan: Jan Lego in tržaška slovanska vzajemnost.....	38
Kamil Valšík: Legova mluvnice slovinštiny pro Čechy.....	49
Tereza Benhartová – Alena Panýrová – Hana Šebková: Korespondence zaslaná Janu Legovi ze Slovinska.....	55
Matjaž Puc: Nekaj o Janu Legi, ljubitelju slovenskih gora.....	68
Milada K. Nedvědová: Lexikografické práce vzniklé během 19. století u Slovanů v Habsburské monarchii vedoucí ke kodifikaci jednotlivých národních jazyků.....	70
Radek Novák: Z dějin divadelních styků mezi Čechy a Slovinci	76
Josef Kodet: Zofka Kveder (1878-1926) – svorník slovinské a české kultury.....	81
Příloha	
Dopis Prof. Dr. Alenky Šivic-Dular	86
Článek o pražském kolokviu ve slovinském deníku Delo.....	87
Jmenný rejstřík.....	88

Publikace Slovanské knihovny – 42

Řídí Lukáš Babka

Jan Václav Lego (1833-1906)

---

sborník příspěvků z kolokvia o česko-slovinských kulturních stycích, které se konalo k uctění 170. výročí narození významného propagátora česko-slovinské vzájemnosti 23. října 2003 v Praze

Sestavily Jasna Honzak Jahič a Milada K. Nedvědová

Vydala Národní knihovna ČR – Slovanská knihovna

1. vydání

Praha 2005

Předlohy pro tisk zhotoveny na DTP pracovišti vydavatelského odboru NK ČR

Návrh obálky: Alena Křesalová

Vytisklo polygrafické oddělení NK ČR

Distribuce:

Národní knihovna ČR – Slovanská knihovna

Klementinum 190

110 00 Praha 1

E-mail: Jindriska.Hybsova@nkp.cz

sluzby.sk@nkp.cz

Vydavatelský odbor NK ČR

E-mail: Mirosovsky.Ivo@cdh.nkp.cz